

du den virkelige realitet. Se dig om. I syd, over det bristende soløie, stormer himmelen i flammende rødt. Men der ligger de nordvendte fjell isnende kalde, grønnsvarte mot bakgrunnens eksplosjon. I nord fryser himmelen ned i blekeste grønnhvitt. Men der raser de sydvendte fjellene op i farveløsheten som brennende bauner, og over dem alle Storsylens knitrende fakkell. Og så har du alle nyansene som så godt de kan forsøker å dempe den ubendige dynamikk.

Og over det hele himmelhvelvingen fra det feberhete røde over i drønnende blått, til flimrende smaragd over i døende blekgrønt til vissent gråhvitt.

Hold kjeft, sier du. Ord, bare ørkesløse ord, sier du. Enig. For vi kan bare med vemod tenke på begavelser som I. C. Dahl og Werenskiold, på genier som Munch, som har forsøkt å gi oss Norge i kunst. Og selv alle kunstners kunst, musikken, fra store universelle Bach til Norges Grieg, hverken du eller jeg får tak i en eneste akkord fra de kjente tonerekker, her vi står stakkåndet og ser, og lytter.

Se efter på klokken. Det hele varte et snaut minutt. Nu slukner alt farvene og tonene dør. Og vi får skilles.

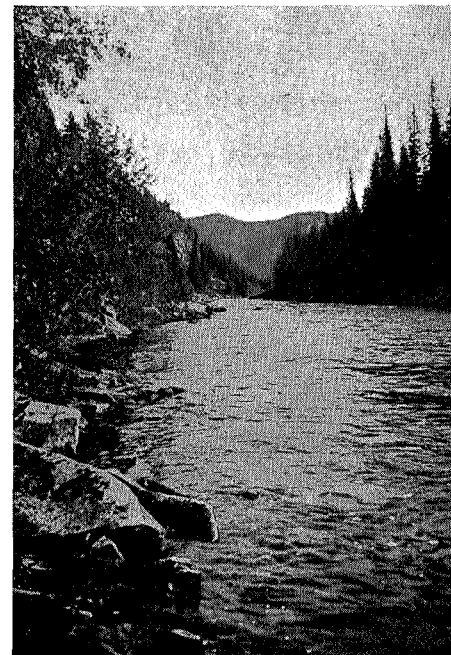
Og nu går du og tygger litt på en smule artikkel i Turistforeningens årbok. Men jeg rusler ned til Myrmoen med mine venner, kone og bikje, til mine beste venner efter verdens naturligste opplevelse.

Cecil Collin-Hansen.

En prat om Fosen.

Av Sigurd Skaun.

AV og til bringes en jo unektelig til å tvile på om dette med kommunikasjonene, det lettere samkvem mellem mennesker, egentlig er noen sånn stor velsignelse, om det ikke snarere, tvert imot, heller..... Av og til bringes en til å spekulere på om ikke Thibet med sin Dalai Lama og sine munkere og eremitter må være noe i retning av Paradiset på jord i våre dager, herlig utestengt som landet ligger der fra civilisasjonen og alt dens vesen. Thibetaneren må undvære radio og vaksine og funkis, javel. Men han slipper også endel civilisasjonsgoder som kanskje er mer tvilsomme... Jeg glemmer aldri det spørsmålet en svarting nede i Ashantiland gav mig en gang jeg skulde forsøke å forklare ham betydningen av en jernbane de holdt på å bygge. — What them railways good for? spurte han, — vi konverserte hverandre på

Nordelva — i gamle dager het den Stjorn, og det er den som har gitt Stjerna herred navn.

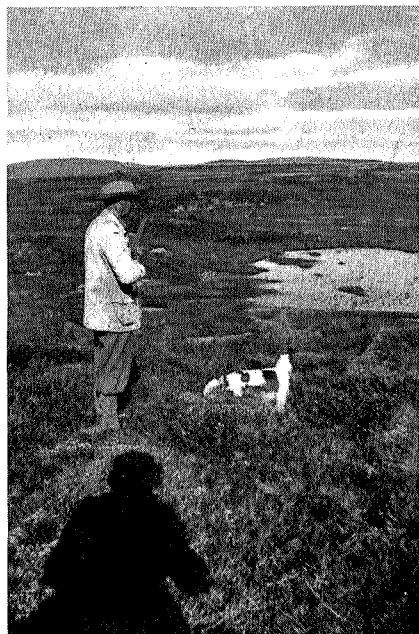
pidgin-engelsk, det er et koselig sprog, nesten like koselig som trøndersk, la mig derfor gjengi samtalen i vår egen stammes tunge, altså:

— Ka dæm ska værra godt for slike jernbana, du? spurte niggeren.

— Å, du veit de går no fortar da, nårn reise me dæm — ska du besøk broren din, borti Nsuti, så tar de dæ no væl sju daga å gå dit; når banen blir færdig så reise du dit fint på *ein* dag!

— Jamen ka æ ska gjøra de seks ainner dagan da?

Så absolutt knocked out har jeg aldri følt mig som akkurat da. Men nå vil man vel spørre hvad i allverden alt dette har med Fosenhalvøya å gjøre. Åjoda, det er såmen adskillige likhetspunkter mellom landet hinsides Trondhjemsfjorden og det utestengte Thibet. Og hvad ulikheten mellom Gullkysten og Fosendistriktet angår, så består den blandt annet i at Gullkysten har to jernbaner, men Fosen ingen..... Det er steder i Fosen som det tar fler dagsreiser å nå enn steder i Mellem-Europa. Enda de ikke ligger lenger bort enn at en en kan stå på Gråkallen og se på dem en klarværsdag!

Svanevasshcia — fin rypehei.

Åjo, fosningene har nok hatt skjellig grunn til å beklage sig over kommunikasjonene og de har da også gjort det, jeg har ennå aldri støtt på en fosning som ikke har vært klar over what them railways good for! Men tro om de ikke akkurat nå er litt mindre opbragt enn de var før over den forfordeling som deres landsdel har måttet tåle når det gjelder kommunikasjoner?

Jeg har trasket på Fosenhalvøya i feriene i treogtyve år — joda, åra går..... Og om jeg nå efter fattig leilighet har skjøvet på fosningenes krav

om bedre kommunikasjoner, så må jeg innrømme at jeg ikke alltid har gjort det med velberåd hu — det føltes ofte som når man gir barn leker man ikke er sikker på de har godt av å beskjeftige sig

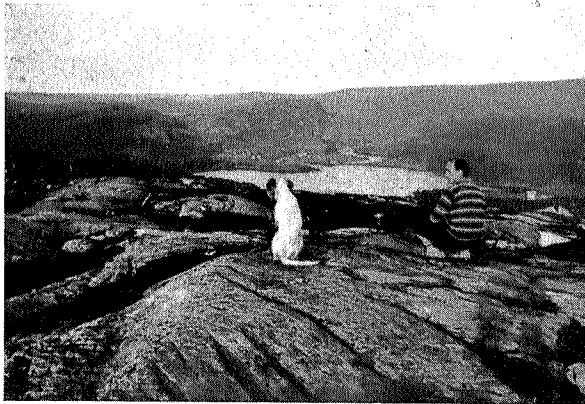

Krinsvatnet og Rødsjøen.

med..... For det store og herlige og velsignede ved Fosen, det var jo nettop avsondretheten, utestengningen, freden, roen, det absolutte fravær av alt som kan betegnes som *jag*. Jeg skulde ha bygget en båt til hytta en gang — jeg hadde mannen som skulde bygge den og materialer, prisen var vi enige om, det var gubære ingen ocean-damper, bare ei lita skjeise, to dagers arbeid kanskje. Men det tok over to år før båten blev ferdig. Nei, det er ikke tale om jag i Fosen..... Fosen betyr ikke Folskn som igjen betyr Skjulested for ingen ting.

Har De beskuet Fosenkartet noen gang? Gjør det! Maken til sjakkbrett — dalene deler op halvøya i ruter, den er sprukket på kryss og tvers. Og det ikke bare ser ut sånn, det *er* sånn. Da storisen for så og så mange tusen år siden smeltet bort og det veldige trykket av den blev ophevet, poset landet sig op og sprakk. Har De tenkt over at enten De dorgjer aure i Snåsavatnet, seiler Oslojolle i Verrafjorden, trasker nedigjennem Skaudalen, pilker torsk i Hemnefjorden, padler gjennom Caledonian Channel eller beundrer solnedgangen over Firth of Lorne så befinner De Dem hele tiden i den samme geologiske sprekken? Tvers over Fosenhalvøya skjærer den, tvers over Nordsjøen, tvers over Skottland. Det gir litt perspektiv!

Fosen er den eldste delen av Trøndelag, den delen som først blev isfri og bebodd av planter, dyr, mennesker. Et fangstfolk klædt i

Rødsjøen sett fra Lauvlikammen mot Tjyvs karet.

sjon etter generasjon vokste op i disse hulene, fødtes, tok til ekte og døde. De må ha likt sig der, følt sig hjemme der, funnet sig en plattform i tilværelsen der. For snart dukker det *kunst* op blandt dem. Og kunst, vet vi, er overskudd, kunst opstår først når de mest elementære krav er tilfredsstillet — når hunger og frost er døivet og livet kan legges an på lengere sikt. Først røber kunsten sig bare som en vak overflødig strek på en pilespiss, siden blir det border av det, rekker av ornamenter på våben og husgeråd og omsider hele malerier som på veggene i den store hulen ved Gjølavatn i Stjørna.

Idag er Fosen det folkerikeste distrikt i fylket. Det er et helt lite Norge for sig selv, halvøya besidder hele den allsidighet som er særegen for vårt land. Her er fjell og skog og myrer og fler vatn enn i noe annet fogderi i fylket, her bor fiskere og gårdbrukere og skogeiere og folk med kjøpmannskap, her er hele Norges fauna fra kobbe til elg, fra sild til bekkaure, og hele floraen fra blæretang til dvergbjørk. Men til tross for at hele denne herligheten ligger oss så temmelig tett inn på livet er det kanskje ikke noen del av Trøndelag som er så lite kjent av folk fra byen. Her kan turisten dra på opdagerferd og ha den herlige følelsen av å ferdes i jomfruelig lenne. Det finnes riktignok hverken turishytter eller vardinger eller offisielle klopper der - en må stole på sig selv og teltet og soveposen. Men det er kanskje ennå noen som liker det på denne måten.....

SIGURD SKAUN

skinn var det som først bosatte sig derute, de hulene naturen selv hadde laget var husene de bodde i, våbnene sine laget dette fangstfolket av flint og skifer og bein. På lagelige plasser bosatte fangstfolket sig for godt, genera-

J Trolldheimen sommeren 1940.

Av souchef Einar Wold.

SOMMEREN 1940 — kunne det bli nogen fjelltur i år? Det blev vel nærmest å telle på knappene, men i slutten av juli blev fristelsen for sterk. Vi vred nøkkelen om, lot huset skjøtte sig selv og Pater Familias med kone og begge barn drog på den årlige fottur. Ombord på den overfylte «Orkla» fikk man bekreftet at Trollheimen av forskjellige årsaker var i skuddet i år, Jøldalshytta, Snota, Kårvatn og Mellemfjell surret om ørene. Orkedalen passertes med den elektriske stambane, og på Løkken blev man stuet inn i en buss, hvor man gispet etter luft i bensindriften. Takket være tidligere bekjentskap fikk vi overnatte på den gamle skyssstasjon Å. Om morgenen avla vi under stor gjensynsglede en kort visitt hos Anne Å, den tidligere vertinne på Jøldalshytta i en hel menneskealder, og så begynte marsjen op Drugudalen. Det er med en egen fri følelse man slenger sekken på ryggen og vandrer på sine ben inn i fjellet. Alle lavlandets bekymringer er glemt, og den som aldri har oplevet fjellets eventyr kjenner ikke Norge. Ut på ettermiddagen kom «Kaffe-Lars» frem, — vi får håpe at denne mann alltid får utføre sin misjon i fjellet til tross for all rasjonering. På Jøldalshytta var det fullt hus. Et tilstedeværende styremedlem av Turistforeningen gned sig i hendene og i et svakt øieblikk blev der lovet at der skulde anskaffes trapper til alle overkøier på hyttene så også andre enn akrobater kan komme op og ned. Ja, den som lever får se om det løfte blir holdt. Om aftenen trakk vi sammen med styrets representant op nogen eksemplarer av Jølvannets fete ørretter med det eftertraktede røde kjøtt.